

The Difference

Fragment

Frank Norbert Rieter

© 2009 Frank Norbert Rieter
Alle rechten voorbehouden.

Correspondentieadres:
St Geertruidestraat 27
6521 KG Nijmegen
toneel@ijlbode.nl

The Difference

Personages

Ewoud, vriend van Matthijs

Matthijs, Vriend van Ewoud

Ewoud en Matthijs zijn 'nette Hollandse jongens' met een streng protestantchristelijke achtergrond.

Fatima, vriendin van Sayra

Sayra, vriendin van Fatima

Fatima en Sayra zijn Turkse meisjes met een islamitische achtergrond.

Sven, vriend van Hester

Joyce, verliefd op Sven

Sven en Joyce zijn min of meer doorsnee-scholieren

Hester, openlijk lesbisch

Anja, vriendin van Hester

Hester en Anja hebben openlijk een relatie. Ze zijn in hun kleding en manier van doen niet extreem.

Marc: vriend van Ruben en Nancy

Ruben: Vriend van Marc en Nancy, verliefd op Matthijs

Nancy: vriendin van Marc en Ruben

Marc, Ruben en Anja zijn 'punkers'

Beau: vriend van Lucinde en Xander

Lucinde: vriendin van Beau en Xander

Xander, verliefd op Fatima, meeloper Beau

Beau, Lucinde en Xander zijn 'kakkers'

Inleiding

'The Difference' is geschreven voor theatergroep MyView en is in theaters en op scholen opgevoerd in 2006 en 2007.

Aan het stuk werden drie dansscènes toegevoegd. Aan het begin een battle-dans, waarin de verschillen tussen de groepen tot uiting kwamen. Na scene 5, volgde een emotie-dans. Na scène 12 werd afgesloten met een salsa dans, waarin werd verbeeld dat iedereen zijn eigen keuzes kan maken en dat, hoewel niet alles pais en vree is, de personages ondanks hun verschillen wel door één deur kunnen.

Het stuk is geschreven als leerstuk voor jongeren op middelbare scholen. Het voornaamste thema is het vinden van je eigen weg. We proberen te laten zien dat het belangrijk is zelfstandig keuzes te maken, in plaats van je te laten leiden door de mening van anderen, de groep, om je heen.

Het thema, een aantal verhaalelementen en de globale beschrijving van de personages werden aangeleverd door Theatergroep MyView. Ik wil hen bij deze hartelijk danken voor de plezierige samenwerking en de waardevolle verbeelding van 'The Difference'.

Nijmegen, december 2006

Frank Norbert Rieter

Scène 1

Hester zit op het podium en bladert verveeld in een schoolboek. Verderop zitten Fatima en Sayra. Anja komt aanlopen en gaat op haar hurken naast Hester zitten.

ANJA

Ik wil een blikje cola kopen. Mag ik jouw portemonnee even? De mijne ligt boven in het lokaal.

HESTER

Pakt haar portemonnee. Zegt plagend;
Krijg ik het deze keer wel terug?

ANJA

Ik betaal je altijd terug!

HESTER

Altijd, ja. Hier. Neem er voor mij ook maar één mee.

ANJA

Okay.
Ze zoent Hester op de mond. Wil vervolgens weglopen.

HESTER

Eentje maar?

ANJA

Zoent haar nogmaals langer.

Zo goed?

Hester knikt. Anja loopt af.

Tot zo.

Tussen Sayra en Fatima is naar aanleiding van het zoenen wat beroering ontstaan.

SAYRA

Beschuldigend. Tot Hester.

Waarom doet zij dat bij jou?

HESTER

Wat? Zoenen? Omdat ze mijn vriendin is.

SAYRA

Schaam jij je niet?

HESTER

Hoe bedoel je?

SAYRA

Om dat zomaar in het openbaar te doen.

HESTER

Nee. Ik vind het juist heel belangrijk dat ik dat in het openbaar kan, mag en durf te doen.

SAYRA

Jij bent raar. Je moet niet verbaasd zijn al je wel eens negatieve reacties krijgt.

HESTER

Ik vind jouw reactie al aardig negatief.

SAYRA

Ik vind het ook niks. Ik wil dat niet zien.

HESTER

En als je het niet ziet, is het dan wel goed? Moet ik mijn liefde dan verborgen houden?

SAYRA

Zo bedoelde ik het ook weer niet.

HESTER

Denk je soms dat het makkelijk is om voor je gevoelens uit te komen?

FATIMA

Nou, jij hebt er in ieder geval geen moeite mee om jezelf te zijn.

Halverwege het volgende betoog, komt Anja op, met twee blikjes Cola en de portemonnee.

HESTER

En denk je dat ik dat altijd makkelijk vind? Ik doe dat niet om te shockeren. Maar het is helemaal niet erg eens te zien dat andere mensen anders zijn. Er lopen hier op school echt wel meer meiden en jongen rond die 'anders' zijn. Maar die daar nog niet voor uit durven komen. Wacht maar af.

SAYRA

Wat bedoel je met, wacht maar af?

HESTER

Nou precies zoals ik het zeg. Er lopen op school ongetwijfeld meer homo's en lesbo's rond.

ANJA

En bi's.

HESTER

En bi's. En het is een kwestie van tijd voor die er voor uit durven komen. Dat hoop ik tenminste.

ANJA

Met een hoofdknik in de richting van Fatima en Sayra.

Misschien komen ze er zelf nog wel eens achter dat ze eigenlijk lesbisch zijn.

FATIMA

Zo is het wel genoeg. Kom Sayra, we gaan.

ANJA

Denk daar nog maar eens over na.

Fatima en Sayra vertrekken.

HESTER

Ik weet niet of ze er echt iets van gesnapt hebben.

ANJA

Ik denk dat je in ieder geval wel duidelijk hebt gemaakt dat je het recht opeist om gewoon jezelf te zijn.

Geeft de portemonnee.

Hier. Sven zocht je trouwens.

HESTER

Och ja. Hij wilde tijdens het tussenuur aan dat project voor biologie werken.

Staat op.

Ga je mee?

ANJA

Nah, ik heb na de pauze wiskunde. En Sven had Joyce om zich heen hangen.

HESTER

Joyce kan best aardig zijn. Loop nog even een kwartiertje gezellig mee.

ANJA

Terwijl ze aflopen.

Kunnen we dan een kwartiertje voor haar neus gaan zitten zoenen in de hoop dat we haar daarmee wegjagen?

Scène 2

Ergens op school, in een pauze. Nancy, Marc en Ruben zitten op de voorgrond van het podium; op de grond. Marc leest/leert in een schoolboek, Nancy bouwt een sjekkie, Ruben kijkt voor zich uit. Stilte. Ruben blijft staren. Nancy kijkt op naar Ruben.

NANCY

Vertel het nou!

RUBEN

Wat?

NANCY

Wat er is.

RUBEN

Er is niks.

NANCY

Er is wel wat.

RUBEN

Ongeloofwaardig Nee hoor.

NANCY

Je liegt. Je bent in geen jaren zo stil geweest. Heb je ruzie met je ouders gehad?

RUBEN

Nee.

NANCY

Heeft iemand je zitten pesten?

RUBEN

Nee.

NANCY

Ben je verliefd?

RUBEN

Zwijgt. Bloost.

NANCY

Je bent verliefd! Op wie dan? Vertel er alles over.

RUBEN

Weetniet...

NANCY

Hoezo, weetniet? Natuurlijk weet je wel op wie je verliefd bent. Vertrouw je ons niet?

MARC

Is het eigenlijk een jongen?

RUBEN

Ja. Daar zijn jullie toch niet echt verbaasd over, neem ik aan?

NANCY

Nee, hèhè. Ik geloof dat ik eerder doorhad dat je homo bent, dan dat je het zelf wist.

MARC

En anders ik wel. Weten je ouders het eigenlijk?

RUBEN

Ja, niet echt. Ze zullen het wel vermoeden. Dat is het probleem niet. Hun halve vriendenkring is homo. Ze zijn waarschijnlijk geschokter door mijn haar en mijn piercings dan als ik met een jongen thuiskom. Het is alleen nogal hopeloos.

NANCY

Wie is het dan?

MARC

Het is toch geen leraar hè?

RUBEN

Nee. Ik... ben een beetje verliefd... op Matthijs.

Stilte.

NANCY

Matthijs! *Stilte*

Hij ziet er wel leuk uit.

MARC

Maar het is inderdaad best hopeloos.

Kon je niet gewoon op een andere homo verliefd worden?

RUBEN

Ik geloof niet dat verliefdheid iets is waar je zelf de hand in hebt.

NANCY

Misschien is hij wel homo. Dat weet je toch niet.

MARC

Je weet toch wat zijn achtergrond is.

NANCY

Zijn ouders zijn nogal christelijk. Ja en?

MARC

Heb je ooit een homo met zwarte kousen gezien? Als hij al homo is, mag je blij zijn als hij daar voor zijn veertigste achter komt.

NANCY

Waar slaat dat nou weer op?

MARC

Dat lijkt me logisch. Homo zijn is niet echt een probleem meer in Nederland, totdat het geloof om de hoek komt kijken. Matthijs moet echt niet met zoiets aankomen thuis. En dat geldt voor heel veel gezinnen, waar de bijbel (of de koran, of wat voor dik boek dan ook) op de schoorsteenmantel ligt.

NANCY

Wat een onzin, zeg. Natuurlijk zijn er wat bekrompen zielen in Nederland die er problemen mee hebben, maar daar heeft geloof niet zoveel mee te maken. Als ouders van hun kinderen

houden, is alles bespreekbaar. En volgens mij zijn er ook homoseksuele priesters en dominees.

MARK

Oh, ongetwijfeld. Maar volgens mij zijn de ouders van Matthijs van een tak waar je op zondag geen t.v. mag kijken, en vrouwen geen stemrecht hebben.

RUBEN

Ik ben blij dat ik niet geboren ben in een of ander christelijk dorp in Zeeland.

MARC

Je hoeft echt geen homo te zijn om blij te zijn dat je niet in een zwaar christelijk dorp bent opgegroeid. Of in Zeeland.

NANCY

Volgens mij overdrijven jullie. Er zijn ook een heleboel christenen die helemaal geen moeite hebben met homoseksualiteit.

MARC

Waar hangt het volgens jou dan wel van af of mensen iets tegen homo's hebben of niet?

NANCY

Weet ik veel.

Joyce en Sven komen op.

JOYCE

Vooruit Sven, loop eens door. Ik wil nog even langs de snoepautomaat voor de pauze om is.

SVEN

Loop anders maar alvast. Ik wacht even op Hester en Anja.

JOYCE

Hester kan de studieruimte echt wel alleen vinden hoor.

SVEN

Jij het snoepautomaat ook.

JOYCE

Goed, goed. Maar als ik niet snel chocola krijg, krijg je het de hele middag te verduren.

Hester en Anja op. Ze lopen hand in hand. Uit de manier waarop ze met elkaar omgaan en elkaar aanraken wordt duidelijk dat ze bij elkaar horen.

SVEN

Dat zien we dan wel weer.

HESTER

God, wat lopen jullie snel.

JOYCE

We wilden jullie bij het afscheid nemen even wat privacy geven. Voor Anja naar wiskunde moet.

ANJA

De pauze is nog niet om. Ik zou nog even gezellig meelopen.

JOYCE

Sneert.

Nou, gezellig.

NANCY

Hé, Hester.

HESTER

Wie? Ik?

NANCY

Ja. Mag ik iets vragen? Jullie zijn toch lesbisch of zoiets.

HESTER

Eh. Ja. Zoiets. Ik word altijd verliefd op meiden.

ANJA

En ik in ieder geval nu op Hester.

JOYCE

Roept

En een paar weken terug nog op Peter.

ANJA
Tot Nancy.

Negeer haar.

NANCY
Prima.

We willen graag jullie mening. Ik heb met Marc hier een discussie over homoseksualiteit. Is het nou eigenlijk een probleem om homo of lesbo te zijn?

HESTER
Nou voor mijzelf in ieder geval niet.

JOYCE
Op z'n hoogst voor haar omgeving.

NANCY
Hoe bedoel je dat?

JOYCE
Nou, Sven was helemaal verkikkerd op haar. En nu moet ik hem troosten omdat het nooit wat zal worden.

SVEN
Waar slaat dat nou weer op? Hester en ik zijn altijd gewoon goeie vrienden geweest en ook niet meer dan dat.

JOYCE
Ik maak maar een grapje.

SVEN
Stom grapje.

JOYCE
Verleidelijk. Wat kan ik doen om het goed te maken.

NANCY
Je mond dicht houden. Even serieus. Hester, heb je helemaal nooit negatieve reacties gehad?

HESTER

Niet echt. Je krijgt wel eens een vraag of opmerking. Maar we krijgen nooit echt negatieve reacties.

JOYCE

Je krijgt de hele tijd negatieve reacties. Op je kleding. Op je haar. Op wat je zegt.

SVEN

Ja, van jou, ja.

JOYCE

Ze ziet er toch ook niet uit.

JOYCE

Er zijn mensen die daar anders over denken.

NANCY

Buiten het gezeur van Joyce, geen noemenswaardige negatieve reacties, dus.

HESTER

Nee.

NANCY

En als je nou heel gelovig zou zijn. Zou het dan een probleem zijn?

HESTER

Geen idee. Ik ben niet heel gelovig.

NANCY

Maar denk je dat het iets uitmaakt voor of je voor je homo-zijn kunt uitkomen, in wat voor gezin je opgeroed? Heel christelijk of juist niet.

HESTER

Ik weet het echt niet. Het verschilt ook wel of je een jongen of een meisje bent. Jongens kunnen altijd veel meer maken dan meisjes. Maar voor meisjes is het makkelijker om dingen geheim te houden.

ANJA

Volgens mij heeft het ook heel veel met je cultuur te maken. Ik denk dat het voor Turken of Marokkanen ook moeilijker is.

NANCY

Dus als gewone Hollandse jongen is het eigenlijk niet zo'n probleem om er voor uit te komen.

HESTER

Waarom vraag je het niet aan een paar jongens?

JOYCE

We weten allemaal dat Hester zich niet kan kleden, maar zelfs ik zou haar niet voor een jongen aan zien. Kunnen we nu doorlopen?

SVEN

Wijst van het podium af. Daar lopen Ewoud en Matthijs. Ze komen deze kant op. Vraag het hen maar.

JOYCE

Succes! Kom, we gaan.

SVEN

Volgt Joyce. Tot Hester en Anja. Komen jullie ook?

ANJA

Ja. Kom Hester.

HESTER

Ja. Ik kom. *Volgt, draait zich nog een keer om.* Waarom vraag je je dit eigenlijk af?

Stilte. Ruben geeft Nancy een por.

MARC

Nancy is stiekem verliefd op een van de jongens hier op school, maar ze is bang dat hij homo is.

HESTER

Ja, dat kan natuurlijk. Succes ermee. *Hester af.*

NANCY

Waar sloeg dat nou weer op?

MARC

Je kon toch moeilijk zeggen dat Ruben op Matthijs is.

NANCY

En waarom niet?

RUBEN

Als je het maar laat! Je rept met geen woord over homoseksualiteit tegen ze.

NANCY

Het leek me eigenlijk wel een goed idee om Ewoud of Matthijs te vragen wat ze er van vinden. Had jij een beter idee?

MARC

Dat is dan ook wel weer waar. Ruben, had jij al een strategisch plan om er achter te komen of homoseksualiteit een beetje bespreekbaar is bij die jongens?

RUBEN

Nee, maar...

NANCY

Laat dit maar aan mij over. Ik kan dat soort onderwerpen heel subtiel aansnijden.

Ewoud en Matthijs op. Ruben pakt Marcs schoolboek en doet alsof hij hard aan het studeren is.

EWLOUD

Tot Matthijs. Ik heb werkelijk het idee dat ze een beetje verliefd op me is. Ik zou haar best wel wat beter willen leren kennen. Jij zit naast haar bij wiskunde; je weet dan toch wel iets meer over haar.

Matthijs kijkt naar het groepje punkers. Met name naar Ruben. Tijdens de volgende scène kijken Matthijs en Ruben beurtelings elkaar aan en van elkaar weg.

MATTHIJS

Ik weet niks over haar. We hebben het op z'n hoogst over wiskunde.

EWOUND

Maar het is een heel leuk meisje. Daar probeer je dan toch een beetje mee in gesprek te komen.

MATTHIJS

Zo kijk ik niet naar haar.

EWOUND

Jij hebt geen smaak als het over vrouwen gaat.

NANCY

Hey. Ewoud!

EWOUND

Wat is het?

NANCY

Jij bent toch gelovig, niet?

EWOUND

Ik ben een christen, ja.

NANCY

Ben jij toevallig homo?

EWOUND

Wat?

NANCY

Homo. Of je op mannen valt.

EWOUND

Nee. Zeker niet.

NANCY

En Matthijs? Matthijs, ben jij homo?

Korte stilte.

EWOUND

En Matthijs is ook geen homo. *Boos.* Wat zijn dit voor vragen?

Wat wil je van ons?

NANCY

Waarom word je nou boos? Het zou toch kunnen?

EWOUND

Natuurlijk niet.

NANCY

Waarom niet?

EWOUND

Zo zijn wij niet. We zijn goed opgevoed en er is geen enkele aanleiding om deviante gevoelens te hebben.

NANCY

Deviant?

EWOUND

Afwijkend. Dergelijke afwijkende gevoelens krijgen alleen een kans bij mensen zoals jullie.

NANCY

'zoals jullie'?

EWOUND

Punkers. Vrijdenkers. Humanisten. Producten van een vrije opvoeding.

NANCY

Je wil me toch niet wijsmaken dat er niet één jongen bij jullie op 'bijbelklas' zit die iets voor andere jongens voelt.

EWOUND

Natuurlijk voelen jongens iets voor elkaar; respect, vriendschap en genegenheid. Maar waar het gaat om gevoelens van verliefdheid, en mogelijk meer; nee, wij vallen op vrouwen.

MARC

Ik zie jullie alleen maar met elkaar omgaan. Volgens mij zijn jullie allebei een beetje homo.

EWOUND

Nou moet je ophouden. Wat is er met jullie? Wil je me schofferen. Zoek je onenigheid?

MATTHIJS

Laat ze toch, Ewoud. Ze zitten je te jennen. Kom.

Loopt weg. Neemt Ewoud mee.

EWLOUD

Niemand kan mij zomaar jennen. *Tot Marc.* Wij zijn nog niet klaar met elkaar.

Ewoud en Matthijs af.

NANCY

Nou, Matthijs is in ieder geval de leuke van de twee.

RUBEN

Ik dacht dat jij het subtiel zou aanpakken?

MARC

Dat is inderdaad wel zo'n beetje mislukt.

NANCY

Ewoud is gewoon een intolerante eikel die zijn ouders napraat.

RUBEN

En van Matthijs weten we nog niks.

MARC

Hij zat je wel aan te staren

RUBEN

Ja. *Hij zucht.*

MARC

Dus er is nog hoop.

NANCY

Maar zelfs als hij homo is, dan durft hij daar nooit voor uit te komen, met Ewoud in de buurt.

MARC

En Nancy is er zoals gebruikelijk erg goed in om je de put weer in te helpen, net als je er bent uitgeklauterd.

NANCY
Sorry hoor.

RUBEN
En wat nu?

Een bel klink. Nancy, Marc en Ruben staan op.

NANCY
Engels.

MARC
Wiskunde.

RUBEN
Afzien.
Donkerslag.